

[Wilhelm.]

er der jo ingen nettobesparelser at hente. Det ved man fra de dumheder, man allerede har begået.

Der er endnu en interesse i det her, og det er, at hvis der nu efterhånden er opnået enighed mellem sparepartierne om, at det skal være nettobesparelser, at det ikke bare skal være omposterings, hvad bliver der så overhovedet tilbage af den tåbelighed med daginstitutionerne? Ikke én krone bliver der, eller 1 mill. kr. måske, som det blev beregnet i september. Af de 87 mill. kr., man påstod var besparelsen, ved vi jo fra socialministeriets egne tal, at er det nettobesparelser, vi snakker om, er der højst tale om 1 mill. kr. ved at fyre disse ca. 5.000 mennesker. Og derfor var der grund til at spørge: er det kun for de næste besparelser, at man nu aftaler netto? Var der så ikke grund til at kigge på den tåbelighed en gang til og se at få den gjort om?

Finansministeren mente, at min konstatering af, hvordan det havde udviklet sig med de forskellige skøn over kasseoverskuddet i det sidste år, i virkeligheden var i en slags modstrid med noget, jeg tidligere havde sagt, idet jeg skulle have udtrykt ønske om, at der var stærkere stabilisatorer i systemet. Det røber lidt om måden, finansministeren lytter til, hvad man siger, på, for sådan noget har jeg aldrig sagt. Jeg har ikke nogen som helst illusioner om, hvad der er af stabilisatorer i det her system. Nu husker jeg ikke helt præcist, om det var i finansministerens begrundelse for den gamle finanslov eller for nogle af ændringerne, der kom senere, eller det var det 6 mia kr. statslån, men det var i en af finansministerens fremsættelsestaler eller skriftlige fremsættelser, at det blev nævnt, at stabilisatorerne, de automatisk virkende stabilisatorer, desværre ikke havde virket helt, som de egentlig skulle efter bogen. Og det, jeg har tilladt mig i den forbindelse, det vil finansministeren kunne få bekræftet, hvis han slår op i Folketingstidende for den dag, debatten fandt sted, var at konstatere, at jeg nærmest synes, det var rørende at høre finansministerens udtalelser om, at disse stabilisatorer, disse automatiske stabilisatorer, som han har lært skulle eksistere på Københavns universitet, nok ikke eksisterede i virkeligheden. Derimod har jeg aldrig nogen sinde

udtrykt et stærkt ønske om, at det kapitalistiske samfund skulle have stærkere automatiske stabilisatorer, end det faktisk har.

Så sagde finansministeren, at jeg havde fremstillet det hele, som om beskæftigelsen kun var en bivirkning og endda nærmest en uønsket bivirkning for regeringen. Ja, ja, det er klart. Finansministeren vil ikke kunne finde ét ord i min tale i første omgang, der bare antyder, at der for regeringen skulle være tale om en uønsket bivirkning, men nok en bivirkning. Og jeg vil da gerne på den givne foranledning sige, at jeg tror bestemt, den socialdemokratiske regering meget gerne ser bivirkningen på beskæftigelsen. Men at det er en bivirkning, at det ikke er det, der tæller, at det ikke er det, der er rettesnoren for hverken den økonomiske eller anden politik, det synes jeg fremgår meget tydeligt af f. eks., at man insisterer på fyringen af de 5.000, til trods for at der ikke er noget som helst sparet ved det. Det fremgår også tydeligt af noget, der ikke er blevet kommenteret, men som jeg lagde frem i første runde, at ser vi på disse midler, der er pumpet ud i tilskudsordninger og i ting og sager, og sammenholder dem med et mere realistisk skøn over, hvad deres beskæftigelseseffekt har været, så viser det sig, at statens udgifter for sikringen af en enkelt arbejdsplads i hvert fald har været ca. det dobbelte og snarere det tre- eller firdobbelte af, hvad bruttolønnen har været på denne arbejdsplads. Det viser jo også, at det ikke primært drejer sig om beskæftigelsen; at der er beskæftigelseseffekter i det, har jeg aldrig benægtet. Jeg mener, at regeringen permanent har overdrevet disse effekter, men jeg har aldrig nogen sinde sagt, at det fra regeringens side var en direkte uønsket bivirkning, at der også skete noget med beskæftigelsen.

Endelig fik jeg jo den med, at vi bare skulle afvente revolutionen, som hr. Wilhelm så brændende ønskede sig. Jeg sagde en masse ting, der ikke bare var at afvente, og vi har gjort det løbende; kig efter i septembersamlingen. Men jeg vil da godt sige, at selv om det her med brændende at ønske sig ikke rigtig falder på mig, fordi det af en eller anden grund ikke ligger til mig med de store emotioner, hvad er der så egentlig forkert i, at folk brændende ønsker sig et samfund, hvor det ikke er nødvendigt, at